

گزارش

مشکلات ارزی به رغم وعده‌های متولیان ادامه دارد

بازار ارز در زندان انحصار طلبی سفته بازان

همزمان با وعده‌های تکراری متولیان امر برای مهار قیمت ارز و جلوگیری از دلالت بازی، بانک مرکزی بعد از گذشت ۱.۵ سال، برنامه تبدیل شدن تهران به «پایتخت ارزی کشور» را در سر می‌پروراند، اما آفتاب نیمه‌جان میدان فردوسی، بازار گرمی برای دلالت فراهم کرده است. تلاطمات ارزی همچنان گلولی اقتصاد ایران را می‌فشارد. روزهای زیادی است که قیمت ارز در بازار رو به افزایش نهاده و شرایط به گونه‌ای پیش رفته که نقش دلالت و سفته‌بازان در نرخ سازی پررنگ شده است.

این البته داستانی تکراری در بازار ارز ایران است. ظرف سال‌های گذشته، بارها و بارها بازار ارز ایران با تلاطم‌هایی مشابه مواجه بوده است؛ اما بانک مرکزی در دوره جدید فعالیت خود به ریاست عبدالناصر همتی، بارها اعلام کرد به روشی متفاوت و اصولی قصد دارد تا بازار ارز را هدایت کند و رئیس کل بانک مرکزی بارها وعده داد با تشکیل دادن بازار ثانویه یا همان بازار متشکل ارزی، قیمت دلار در بازار ارز ایران از متن معاملات رسمی بین بازیگران رسمی یعنی بانک مرکزی، بانک‌ها و صرافی‌ها بیرون بیاید و دیگر شاهد آن نابسامی که معاملات غیررسمی و عموماً کاغذی سفته‌بازان در معاملات غیررسمی، قیمت ارز را در بازار ایران تعیین کند.

اقدامات اجرایی تشکیل بازار ثانویه هم تا آنجا پیش رفت که حداقل ۱۰۰ شرکت صرافی بزرگ ثبت نام برای عضویت در بازار متشکل را انجام دادند؛ بازاری که قرار بود از عید قربان سال ۹۸ فعالیت خود را آغاز کند اما ساختمانی که برای پشتیبانی فنی بازار متشکل ارزی اختصاص یافته بود، یکباره آتش گرفت و همه چیز در آتش سوخت؛ آنجا برنامه قبلی، مختومه اعلام شد. پس از این حادثه، تشکیل بازار متشکل ارزی به سکوت خبری رفت اما رئیس کل بانک مرکزی بارها و بارها اعلام کرد که این بازار تشکیل شده و در حال رسیدن به بلوغ است.

بازار متشکل ارزی پس از تشکیل، در نقطه اثرگذاری قرار ندهود و نیست که هیچ بازاری را حذف کند؛ بلکه برای کشف نرخ و تضمین امنیت معاملات، اعمال نظارت بانک مرکزی و رعایت قانون در عرصه بازیگران تشکیل خواهد

شد. بر اساس اعلام بانک مرکزی، چشم‌انداز مسئولان بانک مرکزی و بازار متشکل ارزی حضور ۶۰۰ صرافی در این بازار است که تا نیمه سال ۹۸ فقط ۱۰۰ صرافی به عضویت در آمده بودند؛ ضمن اینکه سامانه اصلی این بازار به سامانه‌های بانک‌ها، صرافی‌ها و چند بخش مختلف در بانک مرکزی متصل است.

آن روزها پیش‌بینی‌ها بر این بود که راه‌اندازی این بازار، «تهران» را به پایتخت ارزی کشور تبدیل می‌کند و این امکان را ایجاد نماید که ساعت ۹ صبح هر روز، نرخ متوسط ارز مشخص شده و معاملات بین بازیگران و بازارسازان اصلی بازار ارز یعنی بانک مرکزی، بانک‌ها و صرافی‌ها بر اساس آن نرخ انجام شود. این در حالی است که نرخ ارز در بازارهای خارج از کشور حدود ساعت ۱۱ ظهر مشخص می‌شود؛ ضمن اینکه در این سامانه، حراج ناپیوسته ارز از ساعت ۹ تا ۱۰ صبح برگزار شود و پس از آن نیز حراج پیوسته عملیاتی گردد تا در نهایت بازار در ساعت ۱۵ و ۳۰ دقیقه بسته شود. در واقع قرار بود که همزمان با آغاز به کار بازار متشکل ارزی، نرخ ارز بر اساس عرضه و تقاضا تعیین شود و در پایان هر روز نیز بر اساس میانگین قیمت

ارز در همان روز، نرخ پایه ارز برای روز بعد تعیین شود؛ به نحوی که نرخ‌های معاملاتی در این بازار آن لاین برای اطلاع مردم نمایش داده شوند.

بنا به اعلام بانک مرکزی، صرافی‌های عمده فروش در بازار متشکل ارزی می‌توانند ارز خود را عرضه نمایند؛ ضمن اینکه در سبایت این بازار فقط مبلغ و قیمت نمایش داده خواهد شد؛ اما سامانه بازار به گونه‌ای طراحی شده است که پایین‌ترین قیمت فروش را در بالاترین سطح نمایش قرار می‌دهد و در عین حال، بالاترین قیمت خرید را در بالاترین سطح نمایش می‌دهد، بر همین اساس قیمت‌ها به صورت آن لاین در سیستم مچ می‌شود و کشف نرخ صورت می‌گیرد.

در این میان، راهکاری که بانک مرکزی آن روزها برای جلوگیری از ثبت نرخ‌های کاذب در این بازار در نظر گرفته بود، تدوین آیین‌نامه معاملاتی از سوی بازیگران اصلی بود؛ به نحوی که در آیین‌نامه به هیئت مدیره بازار متشکل اجازه داده شد نرخ را بر اساس کلوز آخر وقت روز قبل یا نوسان ۵ درصد تعیین کنند؛ به خصوص اینکه بازیگران اصلی بازار متشکل ارزی یعنی صرافی‌های مجاز، بانک‌ها

و صرافی‌های بانک‌ها موظف به معرفی حساب ارزی به بانک مرکزی هستند. محمود شکسته‌بند، اولین مدیرعامل بازار متشکل ارزی اعلام کرده بود که بانک‌ها اسکناس ارز را از صرافی‌ها دریافت می‌کنند و در صورت اعلام نیاز آنها، اسکناس را نیز برمی‌گردانند. به گفته وی، این موضوع تضمین شده و بانک‌ها موظف هستند همه نیاز صرافی‌ها به اسکناس را به صورت لحظه‌ای تأمین کنند؛ ضمن اینکه هر صراف موظف است یک حساب مبتنی بر دلار، یک حساب مبتنی بر یورو و یک حساب مبتنی بر ریال در بانک مورد نظرش افتتاح کند، به نحوی که صراف به بازار متشکل ارزی و کالت دهد که از حساب‌های او به‌اندازه معامله ثبت‌شده در سامانه، برداشت و به حساب طرف دوم معامله واریز شود.

همچنین قرار بود صرافی‌هایی که در این بازار خرید و فروش عمده را انجام می‌دهند باید یک درصد بالاتر از نرخ بازار متشکل، نیازهای خُرد ارزی را بر اساس فهرست مصارف ۲۴ گانه پوشش دهند.

از آتش سوزی در ساختمان بازار متشکل تا امروز جزئیاتی از پیشرفت عملیات فعال سازی آن منتشر نشده اما رئیس کل بانک مرکزی بارها وعده داده بازار در حال رسیدن به بلوغ است؛ اگر سخنان عبدالناصر همتی صحیح بوده باشد، مشخص نیست چرا این بازار اثرگذاری مورد انتظار را در بازار ارز کشور نداشته و از کارایی مورد انتظار برخوردار نیست؛ چرا که اگر بازار ثانویه به نقطه اثرگذار خود رسیده بود، امروز به دستاد بخشنامه دیروز بانک مرکزی خطاب به شرکت‌های صرافی، برخی صرافی‌ها مجال آن را نمی‌یافتند در معاملات غیرقانونی، قیمت‌های نامتعارفی برای ارز اعلام کرده و اقدام به نرخ سازی کنند.

عبدالناصر همتی، رئیس کل بانک مرکزی هم در جدیدترین اظهارنظر خود، اعلام کرده این بانک برنامه‌هایی برای بازار ثانویه دارد که به تدریج عملیاتی خواهد شد. وعده تازه‌ای که عملیاتی شدن آن با تردید مواجه است و مشخص نیست با دست فرمانی که بانک مرکزی دارد، عملیاتی شدن و تبدیل بازار متشکل ارزی به بازیگر اثرگذار و لیدر بازار ارز به عمر دولت دوازدهم خواهد رسید یا خیر.

■ مهر

سخنگوی کمیسیون اقتصادی مجلس یازدهم،

مردم تا بهبود بازار در فروش سهام عدالت شکیبایی کنند

سخنگوی کمیسیون اقتصادی مجلس یازدهم با بیان این‌که فروش سهام عدالت منطقی نیست گفت: به دارندگان سهام عدالت توصیه می‌کنم عمل‌های برای فروش سهام عدالت نداشته باشند و تا بهبود وضعیت بازار شکیبایی کنند.

سخنگوی کمیسیون اقتصادی مجلس یازدهم درمورد نارضایتی مردم از نحوه فروش سهام عدالت گفت. اکنون سهام عدالت کمتر از گذشته مورد توجه خریداران است و برای رفع این موضوع باید مجدداً در بورس عرضه و معامله شود. طیفی افزود: البته مشتری برای سهام عدالت کم نیست اما وضعیت نامطلوب بازار سرمایه فروش بعضی سهام‌ها را دشوار کرده است. وی ادامه داد: اکنون خرید و فروش نمادهای ارزشمند کاسته شده و در چنین وضعیتی فروش سهام عدالت منطقی نیست. به دارندگان سهام عدالت توصیه می‌کنم عمل‌های برای فروش سهام عدالت خود نداشته باشند و تا بهبود وضعیت بازار شکیبایی کنند. سخنگوی کمیسیون اقتصادی مجلس اضافه کرد: اصرار بر فروش سهام عدالت حجم عرضه و صفای فروش را

سنگین‌تر می‌کند که این امر باعث می‌شود تا قیمت آن نسبت به از ارزش ذاتی کاهش بیشتر را تجربه کند و همچنین ساماندهی بازار به تعویق بیوفتد. طیفیانی بیان کرد: پیش از این کارگزاری‌ها با عرضه‌های سنگین خود باعث شکل‌گیری صف فروش شدید شدند و اکنون نیز با اصرار دارندگان این سهام به فروش به این موضوع بیشتر دامن زده می‌زند.

وی درمورد اعتراض برخی از سهامداران مبنی بر واریز نشدن وجه حاصل از فروش سهام آنها، اظهار کرد: بانک‌های عامل باید پس از فروش سهام عدالت افراد وجه حاصل از آن را با نرخی که در آن روز به فروش رفته و در همان روزی که فروش انجام شده است، واریز کنند. در غیر این صورت متخلف محسوب می‌شوند. این نماینده مجلس مطرح کرد: کوتاهی بانک‌های عامل و کارگزاری‌ها در فروش سهام عدالت قابل پیگیری است. دارندگان سهام عدالت که دچار چنین مشکلی هستند می‌توانند با مراجعه به نهاد مرجع یعنی سازمان بورس و اوراق بهادار و ارائه اسناد خود شکایت کنند. ■ تسنیم

واکنش تولیدکنندگان به اعلام نرخ خرید تضمینی گندم

خرد شدن انگیزه‌های کشت در آسیاب قیمت‌گذاری دولت

مشاور عالی نظام صنفی کشاورزی و منابع طبیعی با انتقاد از تعیین و اعلام قیمت ۴۰۰۰ تومانی برای خرید تضمینی گندم، گفت: قیمت اعلامی با هزینه‌های کشاورزان و نرخ تورم عمومی تناسبی ندارد. سید جعفر حسینی در گفتگو با خبرنگار مهر در واکنش به تعیین قیمت ۴۰۰۰ تومان برای خرید تضمینی گندم در سال زراعی آینده، گفت: در دو سال پایانی دولت باعث بی توجهی به قیمت محصولات کشاورزی و گندم باعث دلخوری کشاورزان شد و تولید گندم به پایین‌ترین سطح خود در دو دهه گذشته رسید تا جایی که دغدغه اصلی دولت یازدهم در شروع کار به گفته رئیس جمهور، تأمین گندم مورد نیاز کشور بود. وی تصریح کرد: سوال اینجاست که آیا در چنین شرایط حساسی دولت سیزدهم هم بایستی همین چالش را تجربه کند؟ این اقدامات نتیجه‌ای جز شکست طرح خودتکلیبی ندارد. حسینی اضافه کرد: با توجه به نقش غیر قابل انکار تولید محصولات اساسی کشاورزی در آینده اقتصادی و امنیت غذایی کشور، قیمت‌گذاری محصولات کشاورزی امری مهم و خطیر است، پس چرا

دولت بدون توجه به نرخ تورم و قیمت پیشنهادی وزارت جهاد کشاورزی قیمت غیر کارشناسی ۴۰۰۰ تومانی را برای خرید تضمینی گندم اعلام کرده است. دولت لازم بود اندکی صبر کند تا مصوبه مجلس برای تشکیل شورای قیمت‌گذاری فرآیند قانونی خود را طی کند تا قیمت‌گذاری در این شورا انجام شود. وی با بیان اینکه دولت این تصمیم را در راستای جلوگیری از افزایش قیمت نان اعلام می‌کند، گفت: این خود اشتباه تاریخی و غفلت از منافع ملی است دولت نباید پاره پاره مصرف‌کننده را از جیب تولیدکننده بپردازد. مشاور عالی نظام صنفی کشاورزی و منابع طبیعی کشور ادامه داد: در شرایطی که تولید، تأمین و ذخیره‌سازی محصولات کشاورزی راهبردی به دلیل تحریم‌های ظالمانه و مشکلات ناشی از ویروس منحوس کرونا اهمیت بیشتری پیدا کرده است، قیمت ۴۰۰۰ تومانی گندم که به تبع آن منجر به تعیین قیمت پایین برای خرید تضمینی کلزا، جو، چغندر قند و ... خواهد شد، انگیزه کشاورزان برای کشت این محصولات استراتژیک را کاهش خواهد داد. ■ مهر

خبر

نایب رئیس اتاق بازرگانی ایران؛ وزارت صمت ماشین تولید مقررات زائد در کشور است

نایب رئیس اتاق بازرگانی ایران با بیان اینکه وزارت صمت، معدن و تجارت ماشین تولید مقررات زائد در کشور است، گفت: امیدواریم وزیر جدید صمت در زمینه اصلاح ساختارهای معیوب در نظام تصمیم‌گیری وزارت صمت گام بردارد. در حالی اصرار دولت بر تشکیل وزارت بازرگانی موجب شده تا وزارت صمت همچنان از داشتن وزیر محروم باشد که حسین سلجورزی دیروز در جلسه دیدار فعالان بخش خصوصی با وزیر پیشنهادی وزارت صمت، معدن و تجارت که در اتاق

خبر

بازرگانی ایران با بیان اینکه طی دو سال گذشته به نظر می‌رسد دولت بخش صنعت و تجارت را فراموش کرده است گفت: در دو سال گذشته گویا وزارت صمت هیچ مأموریت و وظیفه‌ای مگر مداخله در بازارها و دخالت در همه شئون قیمت‌گذاری را ندارد لذا امیدوارم که شما آقای رزم حسینی با این شرط یعنی دخالت در همه شئون قیمت‌گذاری این مسئولیت را نپذیرفته باشید.

نایب‌الرئیس اتاق بازرگانی ایران بیان داشت: بی‌اقرار باید گفت که طی سال‌های اخیر وزارت صنعت، معدن و تجارت ماشین و ارایه تولید مقررات زائد در کشور است لذا امیدواریم که مشکلات مربوط به این بخش در مدت زمان باقی مانده از دولت فعلی در بخش وزارت صمت حل شود. وی خطاب به وزیر پیشنهادی وزارت صمت، معدن و تجارت گفت: با توجه به شرایط اقتصاد کلان کشور توقع اتفاقات مهم را از شما در این حوزه نداریم اما امیدواریم بتوانید با نگاه به درون وزارتخانه و اصلاح ساختارهای معیوب در نظام تصمیم‌گیری وزارت صمت آن را اصلاح کنید و حداقل حرکت ماشین مقررات دست و پاگیر وزارت صمت را کند کنید. ■ فارس

خبر

رئیس کل بانک مرکزی خبر داد؛ تصمیم مهم برای کالاهای دپوشده در گمرک

رئیس‌کل بانک مرکزی از تصمیم مهم برای ترخیص کالاهای اساسی و مواد اولیه کارخانجات از گمرکات خبر داد و گفت: در خصوص کالاهای اساسی و مواد اولیه و قطعات کارخانجات مشکلی نخواهیم داشت و به وزیر پیشنهادی وزارت صمت، معدن و تجارت گفت: با توجه به شرایط اقتصاد کلان کشور توقع اتفاقات مهم را از شما در این حوزه نداریم اما امیدواریم بتوانید با نگاه به درون وزارتخانه و اصلاح ساختارهای معیوب در نظام تصمیم‌گیری وزارت صمت آن را اصلاح کنید و شاهد رجایی آمدمیم و قطعاً اطلاعات سایر بنادر از جمله بندر امام و شهید بهشتی را نیز

خبر

مدیرعامل شرکت پشتیبانی امور دام؛ توزیع تخم مرغ با نرخ مصوب در کشور آغاز شد

مدیرعامل شرکت پشتیبانی امور دام از آغاز توزیع تخم مرغ با نرخ مصوب در سراسر کشور خبر داد که از جمله توسط سازمان میادین میوه و تره بار و فروشگاه‌های زنجیره‌ای انجام می‌شود. «محمدرضا طلایی» با اشاره به آغاز توزیع تخم مرغ با قیمت مصوب در کشور افزود: شرکت پشتیبانی امور دام و اتحادیه مرغ تخم‌گذار نسبت به توزیع گسترده تخم مرغ با قیمت مصوب در سازمان‌های میادین، فروشگاه‌های زنجیره‌ای، کارخانجات و مصارف عمده تخم مرغ اقدام کنند. وی

اخبار

افتتاح درمانگاه تخصصی بانک ملی ایران در زائرسرای بانک ملی ایران در مشهد

معاون شعب بانک ملی ایران با تأکید بر این که در عرصه نبرد اقتصادی، کارکنان بانک‌ها به عنوان سربازان خط مقدم باید از سلامت کامل برخوردار باشند، گفت: مدیرعامل و اعضای هیات مدیره بانک همه امکانات لازم بیمارستانی و درمانگاهی را برای پیگیری سلامت کارکنان در اختیار قرار داده‌اند.

به گزارش روابط عمومی بانک ملی ایران، حسن مونسان در مراسم افتتاح درمانگاه بیمارستانی بانک ملی ایران در زائرسرای شهر مشهد با گرامیداشت هفته دفاع مقدس و ذکر یاد شهدای مدافع حرم و شهدای مدافع سلامت، خاطر نشان کرد: بانک ملی ایران در جبهه نبرد اقتصادی پیشگام است و با وجود خساراتی که به کارکنان بانک در جریان بیماری کرونا وارد شد، اما هرگز خدمت‌رسانی به مردم و مشتریان تعطیل نشد. وی افزود: در شرایط اقتصادی کنونی، اگر خدمات بانک‌ها و به ویژه بانک ملی ایران نبود، اشتغال و تولید نمی‌توانست به شکل کنونی ادامه یابد، اما همه باید بدانیم که نیروی انسانی سالم و سلامت می‌تواند امور را به شکل درست پیش ببرد. معاون شعب بانک ملی ایران با اشاره به این که در شرایط تحریم و مشکلات اقتصادی، تجهیزات بهداشتی و بیمارستانی با سختی تهیه می‌شود، ادامه داد: در چنین شرایطی تحولات بسیار خوبی در خدمات بیمارستانی بانک رخ داده و این مدیون مدیریت امور بیمارستان و دانشکده پرستاری است.

بازشناسی نیازها و انتظارات

شهروندان و مشتریان شبکه بانکی از بانک شهر

معاون مالی و اقتصادی بانک شهر با تأکید بر اینکه طراحی خدمات نوین بانکی و تسهیل امور در شعب همواره در صدر اقدامات این بانک قرار دارد، گفت: در همین راستا بازشناسی نیازها و انتظارات شهروندان و مشتریان شبکه بانکی از بانک شهر طی نیم سال دوم سال جاری در دستور کار قرار دارد. به گزارش مرکز ارتباطات و روابط عمومی بانک شهر، رسول خوش بین افزود: «مقدمه شناسایی نیازهای مشتریان و بررسی انتظارات آنان از دریافت خدمات بانکی، گام دیگری در راستای افزایش محبوبیت بانک شهر در میان هموطنان است. وی با بیان اینکه امروزه انتظار بسیاری از مشتریان دریافت سود از بانکها نیست بلکه آنها خواستار دریافت خدمات متنوع بانکی هستند. تصریح کرد: در تلاش هستیم با توجه به اصول بانکداری حرفه‌ای و گسترش بانکداری شرکتی در سال "جهش تولید" به مشتریان حقیقی و حقوقی، تسهیلات ویژه‌ای ارائه کنیم. معاون مالی و اقتصادی بانک شهر ادامه داد: همچنین از طریق توسعه فرهنگ مشتری‌مداری، بهبود مستمر کیفیت خدمات و گسترش استفاده از فناوری‌های نوین الکترونیکی خدمات‌رسانی به مشتریان را بهبود خواهیم بخشید.

بانک رفاه کارگران ۱۲۰۰ تانکر

آبرسانی به شهروندان استان

سیستان و بلوچستان اهدا کرد

بانک رفاه کارگران در راستای ایفای مسئولیت‌های اجتماعی و کمک به مناطق محروم کشور، ۱۲۰۰ تانکر آبرسانی به روستاهای استان سیستان و بلوچستان اهدا کرد. به گزارش روابط عمومی بانک رفاه کارگران، در راستای ایفای مسئولیت‌های اجتماعی و با هدف آبرسانی آب شرب برای مناطق روستایی در استان، با حضور جمعی از مسئولان بانک رفاه و مقامات استان سیستان و بلوچستان، تفاهم‌نامه اهدای ۱۲۰۰ تانکر آبرسانی ۲ هزار لیتری برای روستاهای محروم این استان امضا شد.

خبر

افزاده کرد: دفاتر شرکت‌های پشتیبانی امور دام در کل کشور موظف شده‌اند، نسبت به هماهنگی برای خرید تخم مرغ از مرغداران با قیمت مصوب در مرغداری و توزیع آن اقدام کنند. مدیرعامل شرکت پشتیبانی امور دام کشور تصریح کرد: محدودیتی در خرید و توزیع تخم مرغ با قیمت مصوب وجود ندارد. هفته گذشته نرخ مصوب هر شانه تخم مرغ توسط وزیر جهاد کشاورزی ۲۶ هزار تومان اعلام شد. لازم به ذکر است که پیش از این وزیر جهاد کشاورزی اعلام کرده بود که قیمت تخم مرغ از مبادی گمرکی منوط به مجوز این وزارتخانه است.

وزیر جهاد کشاورزی اعلام کرد صادرات تخم مرغ منوط به اخذ مجوز از وزارت جهاد کشاورزی است. کاظم خاوازی در نامه‌ای به جعفر سرقینی سرپرست وزارت صنعت معدن و تجارت نوشت: پیرو تصمیمات متخذه در جلسه مورخ ۲۶ شهریور ۹۹ که با حضور معاون اول ریاست جمهوری برگزار شد، خواهشمند است دستور فرمایید هرگونه صادرات تخم مرغ از تمامی مبادی گمرکی کشور منوط به مجوز صادره از سوی این وزارت گردد.

■ فارس